

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลฝาง

ที่ ชร ๘๗๖๐๑/

วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๗

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลฝาง

ข้อเท็จจริง

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยกำหนดให้ประเมินผลตามแบบวัดผลการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ข้อ ๐๓๐ การประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ตามที่ ป.ป.ช. กำหนด

ข้อเพื่อพิจารณา

องค์การบริหารส่วนตำบลฝาง ได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบมาพร้อมบันทึกนี้

ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามการการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และพิจารณาอนุมัติให้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวผ่านเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลฝาง ต่อไป

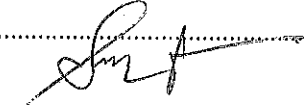
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายเกรียงเดช ปวงคำ)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

.....
.....

(นายธงชัย ตระกูลมัยผล)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลผางาม

ความเห็น/คำสั่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

.....
.....

(นายวิทยา ใจปละ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลผางาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่
เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลผางาม
อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเมื่อเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอการป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้หลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลผางาม ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในองค์การบริหารส่วนตำบลผางาม โดยคัดเลือกกระบวนการงาน จำนวนกระบวนการงานตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๔ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลผางามจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลผางาม

มีนาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	
๑. ความเสี่ยงทุจริต	๕
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๖
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๖
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
๑. การระบุความเสี่ยง	๗
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๑๒
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๑๓
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๕
๕. แผนบริหารความเสี่ยง/มาตรการป้องกันความเสี่ยง	๑๖

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง	๘
ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง	๑๒
ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ	๑๓
ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	๑๔
ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard	๑๕
ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๖
ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง	๑๘

ส่วนที่ 1

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนร่วม หรือการรับสินบน

๒. สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ คำว่า สินบน ประกอบด้วยคำว่า สิน กับคำว่า บน สินเป็นคำไทย แปลว่า ทรัพย์สิน, บน เป็นคำเขมรว่า บน (อ่านว่า บ้อน) หมายถึงการขอร้องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยโดยสัญญาว่าหากช่วยให้สำเร็จและจะให้สิ่งตอบแทน สินบน จึงหมายถึงเงินที่ให้ลักษณะการบน แต่เป็นการบนเพื่อช่วยให้การทุจริต การให้สินบนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองเพื่อให้อนุมัติโครงการต่าง ๆ ทำให้รัฐต้องจ่ายเงินมากกว่าที่ควรจ่ายจริงหลายเท่า จัดเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวงโดยตรง

มีการจ่ายเงินที่เรียกว่าเงินสินบนอีกประเภทหนึ่ง คือเงินที่จ่ายให้แก่ผู้นำจับผู้ที่กระทำความผิดกฎหมาย ภาษาไทยเรียกว่า สินบนนำจับ เช่น ผู้ที่ช่วยชี้เบาะแสให้ตำรวจจับผู้ร้ายหรือผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด จะ

๓. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดกาทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ

ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) ส่วนการตรวจสอบภายในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน

๕. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมภายในขององค์กรที่มีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๖. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๖.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๖.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ

๖.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๖.๔ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

๗. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

๗

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

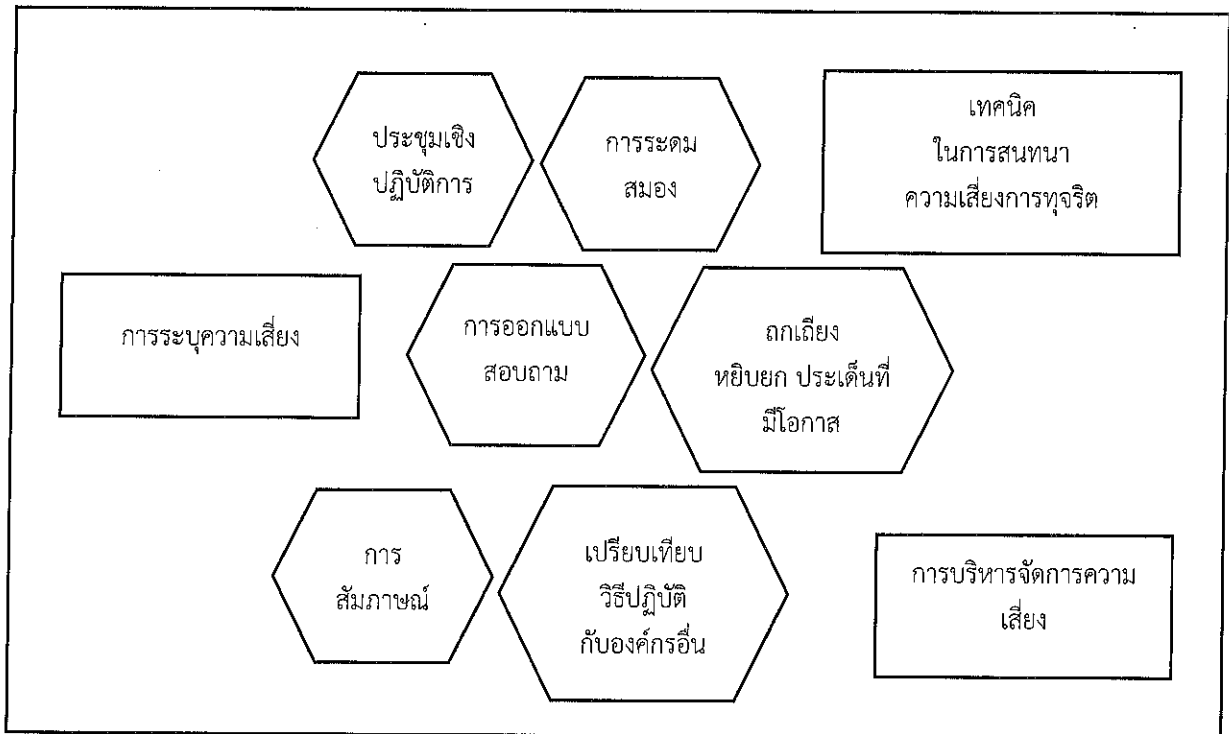
ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบาย

รายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนเสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

(/) ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

( ) ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ

ตารางที่ ๑ ตารางความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน		/
๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ( ) ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- (/) ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ
- ( ) ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- ( ) ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของความเสี่ยงกระบวนการ

ตารางที่ ๑ ตารางความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	รับสินบนจากผู้เสียหาย เพื่อให้การประเมินภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ( ) ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ( ) ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ
- (/) ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- ( ) ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/งาน การบริการสัญญาจ้างก่อสร้าง

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ผู้รับผิดชอบ นายฉัตรชัย.....มุงเมือง

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	ช่างผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการ ตรวจการจ้าง รับสินบนจากผู้รับจ้างเพื่อ เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ( ) ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ( ) ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ
- ( ) ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- (/) ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน งานบริหารงานบุคคล

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ผู้รับผิดชอบ นางสาวชลธิชา สิบหว่า

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การเรียกเก็บรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และความอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Know Factor
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Know Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสูงสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อ ถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	/			
๒	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การประเมินภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง	/			
๓	ช่างควบคุมงาน และ คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ	/			
๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	/			

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต

- ตามไฟสีจราจร - สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
 - สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
 - สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
 - สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานผู้กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน		๑			๑		๑
๒	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การประเมินภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง		๑			๑		๑
๓	ช่างผู้ควบคุมงานคณะกรรมการตรวจการจ้าง ตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ		๒			๒		๔
๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงใน ช่องสี่เหลี่ยมสีแดง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

แนวทางในการพิจารณา ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
--

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร หรือถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่าน มาตรฐาน	๑	
๒	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การ ประเมินภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง	๑	
๓	ช่างผู้ควบคุมงานปลัดคณะกรรมการตรวจ การจ้าง ตรวจรับงานจ้างไม่เป็นไปตาม รูปแบบรายการ	๒	
๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับ พนักงานเข้าทำงาน		๒

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ ตรวจผ่านมาตรฐาน	x		
๒	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การประเมินภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง	x		
๓	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ได้ไปตรวจสอบงานจ้าง โดยไม่มีผู้รับจ้าง ไปตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ทำงานจ้าง ด้วย			x
๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		x	

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ

ดังนี้

ดี : จัดการทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจสอบผ่านมาตรฐาน	ดี	/		
๒	รับสินบนจากผู้เสียภาษี เพื่อให้การประเมินภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง	ดี	/		
๓	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ได้ไปตรวจสอบงานจ้าง โดยไม่มีผู้รับจ้างไปตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ทำงานจ้างด้วย	ดี	/		
๔	การเรียกเก็บเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	ดี	/		

ตารางที่ ๔ ให้ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำกรประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง / มาตรการป้องกันการทุจริต

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในมาตราที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้าง สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือ ให้นำหน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลโรสสุกในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่	ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการ ทุจริต
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ตัดแปลงมาตรฐาน	เจ้าหน้าที่เรียกรับ ผลประโยชน์ในระหว่าง งานที่ดำเนินงานการออก ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ตัดแปลงเพื่อ ประโยชน์ให้แก่ผู้ขอ อนุญาต	อนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อ ถอน ตัดแปลงที่ไม่เป็นไป ตามรูปแบบ เพื่อ ประโยชน์ให้แก่ผู้ขอ อนุญาต	๑. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ ตรวจอาคารสถานที่ หรือ รูปแบบแปลน ออกตรวจ สถานที่ที่จะขออนุญาตฯ ให้ จัดทำรายงานผลการ ตรวจสอบพร้อมแนบรูป ถ่ายสถานที่ ที่จะขอ อนุญาตเสนอผู้บริหาร ประกอบ ทุกกรณี ๒. หากมีการฝ่าฝืนหรือ กระทำผิดตามแนวทาง ปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณา ทางวินัยตามระเบียบ ข้อบังคับ
๒	รับสินบนจากผู้เสียหาย เพื่อให้การประเมินภาษีน้อย กว่าความเป็นจริง	เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ ประเมินภาษี ตรวจสอบ สถานที่หรือกิจการที่นำมา คำนวณภาษีอาจประเมิน ราคาทรัพย์สินเพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้แก่ผู้มีหน้าที่ เสียหาย	ประเมินภาษีให้ถูกลง หรือ ละเว้นประเมินภาษีที่ต้อง เสียหายไม่ถูกต้องอย่างที่ ควรจะเป็น	๑. จัดให้มีการ ประชาสัมพันธ์การชำระ ภาษีผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ ทางช่องทางต่างๆ ๒. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ ประเมินการชำระภาษี ประเมินตามระเบียบ กฎหมายและวิธีการ ที่กำหนด และรายงาน ผู้บังคับบัญชาตรวจ สอบ และอนุมัติราคาประเมิน ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือ กระทำผิดตามแนวทาง ปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณา ทางวินัยตามระเบียบ ข้อบังคับ

<p>๓</p>	<p>ช่างผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบสัญญา</p>	<p>เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างงานที่ดำเนินงานก่อสร้างโดยเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับเหมา</p>	<p>การตรวจการจ้าง อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับเหมา ในกรณีที่ไม่ได้มาตรฐาน ตามรูปแบบ</p>	<p>๑. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ออกตรวจการจ้าง ให้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบพร้อมแนบรูปถ่ายสถานที่ก่อสร้าง เสนอผู้บริหารประกอบ ทุกสัปดาห์ ๒. ตรวจสอบเอกสารรายงานช่างทุกสัปดาห์ ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ</p>
<p>๔</p>	<p>การเรียกรับเงินเพื่อรับพนักงานจ้างเข้าทำงาน</p>	<p>ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่เรียกเก็บเงินเพื่อรับพนักงานจ้างเข้าทำงาน</p>	<p>การเรียกเก็บเงินผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงานหรือการสัญญาต่างตอบแทนเพื่อแลกกับการเข้าทำงาน</p>	<p>๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครพนักงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆ ๒. ห้ามเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับสมัครพนักงานเรียกรับผลประโยชน์ในการรับพนักงานเข้าทำงาน ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ</p>

ผู้จัดทำ

(นายเกรียงเดช ปวงคำ)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

ผู้ตรวจสอบ

(นายธงชัย ตระกูลมัยผล)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลผางาม

ผู้อนุมัติ

(นายวิทยา ใจปละ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลผางาม

การประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

องค์การบริหารส่วนตำบลนางาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่	ประเด็น/ขั้นตอน/ กระบวนการ	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้น ให้เกิด การทุจริต	ประเมินระดับของความเสี่ยง						มาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการ ทุจริต	
				ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก		สูงสุด
๑	การขอโอนผู้ขาด ก่อสร้าง รื้อถอน อาคาร	เจ้าหน้าที่รับสินบนจาก ผู้ขอโอนผู้ขาดในการ ออกใบอนุญาตก่อสร้าง รื้อถอน อาคาร เพื่อ ช่วยเหลือนหรือเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ขอ โอนผู้ขาด	มีการโอนผู้ขาด ก่อสร้างและ ตัดแปลงอาคาร ไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่ กำหนด และ ไม่ปฏิบัติตาม ตามหลักวิชา ช่าง	—							- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ อาคารสถานที่หรือรูปแบบ ออกตรวจ สถานที่ที่จะขออนุญาตจัดทำรายงาน ผลการตรวจสอบ พร้อมแนบรูปถ่าย สถานที่ที่ขออนุญาตเสนอผู้บริหารพอ พิจารณาอนุญาตประกอบทุกกรณี
๒	รับสินบนจากผู้เสีย ภาษีเพื่อให้การ ประเมินภาษีน้อย กว่าความเป็นจริง	เจ้าหน้าที่รับสินบนโดย ประเมินภาษีให้ถูก หรือละเว้นประเมิน ภาษีที่ต้องเสียภาษีไม่ ถูกต้องอย่างที่ควรจ จะเป็น	การที่เจ้าหน้าที่ ประเมินค่าภาษี ไม่ออกไป สำรวจสถาน ประกอบการ อย่างจริงจัง	—							๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การชำระ ภาษีผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ทาง ช่องทางต่างๆ ๒. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ประเมินการ ชำระภาษีประเมินตามระเบียบ กฎหมายและวิธีการ ที่กำหนด และรายงานผู้บังคับบัญชา ตรวจสอบและอนุมัติราคาประเมิน ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำความ ผิดทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น

การประเมินความเสียหายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
องค์การบริหารส่วนตำบลผางาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่	ประเด็น/จุดอ่อน/ค่าเบี่ยงเบน	เหตุการณ์ความเสียหายที่เกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	ประเมินระดับของความเสียหาย						มาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต
				ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก	
๓	การควบคุมงบประมาณและการตรวจสอบงานก่อสร้าง	ช่างผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจสอบงานจ้างรับสินบนจากจากผู้รับจ้างเพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้างทำให้รัฐเกิดความเสียหาย	การควบคุมงานการใช้วัสดุไม่เป็นไปตามที่กำหนดการตรวจสอบงานจ้างก่อสร้างไม่ได้ตามรูปแบบรายการที่กำกับแนบ							- กำชับให้ช่างผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจสอบงานจ้างรับสินบนให้ถูกต้อไม่เป็นไปตามรูปแบบและรายการสัญญา ให้มีการตรวจสอบเอกสารรายงานช่างทุกสัปดาห์ และรายงานผลการตรวจงานจ้าง พร้อมแนบรูปถ่าย การดำเนินการก่อสร้าง และสถานที่ก่อสร้าง เสนอผู้บริหารทุกสัปดาห์
๔	การเรียกเก็บเงินเพื่ออุปโภคบริโภคของหน่วยงาน	ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่เรียกเก็บเงินจากผู้รับจ้างเพื่ออุปโภคบริโภคของหน่วยงาน	พนักงานที่รับเข้าทำงานไม่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพแก่องค์กร			—				๑. ประชาสัมพันธ์ประกาศรับสมัครพนักงานจ้างผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆ เพื่อให้เกิดการแข่งขันมากขึ้น ๒. ไม่แต่งตั้งผู้มีส่วนได้เสียกับผู้สมัครสอบเป็นคณะกรรมการคัดเลือกในการสอบ ๓. กำชับให้คณะกรรมการดำเนินการสอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

ลงชื่อ

ผู้จัดทำ

(นายเกรียงเดช ปวงคำ)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นายธงชัย ตระกูลรัมย์ผล)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนางาม

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติ

(นายวิฑิต ใจปาละ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนางาม